

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/150/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111202214
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1111202214.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Romana Huszára a členov senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Poslušovej v právnej veci navrhovateľa: Mestská časť Bratislava - Staré mesto, Vajanského nábrežie 3, Bratislava, zastúpeného: LEGAL CARTEL s.r.o., so sídlom Ľubinská 18, Bratislava, IČO: 36 677 175, proti odporcovi: Y. H. Y., bytom Sv. U. č. 2, Bratislava, zastúpeného: Vivid Legal, s.r.o., so sídlom Plynárenská č. 7/A, Bratislava, o zaplatenie 89,62 € s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 14. novembra 2012, č. k. 10C/16/2011-130, v pomere hlasov 3 : 0, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 89,62 € s príslušenstvom titulom úhrady nákladov spojených s výkonom núteného odťahu motorového vozidla odporcu. Zároveň prvostupňový súd rozhodol, že navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi trovy konania v sume 16,50 € titulom zaplateného súdneho poplatku za odpor a v sume 202,54 € titulom trov právneho zastúpenia, ktoré uložil navrhovateľovi zaplatiť na účet právneho zástupcu odporcu, v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti napadnutého rozsudku.

Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa preukázané, že dňa 27.2.2007 bolo odtiahnuté motorové vozidlo, ktorého prevádzkovateľom je odporca, s evidenčným číslom F ktoré dňa 27.02.2007 stálo v zóne zákazu stáť na ul. Grösslingova, v Bratislave. Tento odťah, ako vyplynulo z dokazovania, realizovala spoločnosť ASTER s.r.o., ktorá aj odporcovi fakturovala cenu odťahu jeho motorového vozidla v sume 2 700,- Sk (89,62 €) s lehotou splatnosti do 6.3.2007, nakoľko odporca cenu odťahu nezaplatil pri preberaní vozidla dňa 27.2.2007.

Po právnej stránke súd prvého stupňa posúdil v zmysle § 40 ods. 1, 4, 5 zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách a § 3d ods. 5 písm. d/ zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) a dospel k záveru, že odstrániť vozidlo z miestnej komunikácie je oprávnená vykonať buď len obec sama (správca komunikácie), alebo právnická osoba ňou na tento účel založená alebo zriadená. Nakoľko spoločnosť ASTER s. r. o. nie je právnickou osobou zriadenou obcou - navrhovateľom, ktorý je správcom cestnej komunikácie, z ktorej bolo motorové vozidlo odstránené, prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania návrh navrhovateľa zamietol. Argumentoval tým, že správca cesty pri odstraňovaní motorového vozidla vystupuje ako orgán verejnej správy, ktorý nesie v

plnom rozsahu zodpovednosť za jej výkon a nemôže ju zmluvne previesť na podnikateľský subjekt a to na spoločnosť ASTER s.r.o., ktorý nie je právnickou osobou založenou správcom komunikácie s predmetom podnikania a to odťah motorových vozidiel a ich uskladnenie. Nad miestnymi komunikáciami všeobecne prístupnými a užívanými ulicami, parkoviskami vo vlastníctve obcí a verejnými priestranstvami, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií vykonáva správu obec, právnické osoby ňou pre tento účel zriadené alebo založené. Tento správca miestnej komunikácie pri odstraňovaní vozidla z komunikácie vystupuje ako orgán verejnej moci (správy) a nemôže právomoci správcu komunikácie zmluvne previesť na iný podnikateľský subjekt, a to ani po stránke technickej (čo sa týka zabezpečenia samotného výkonu odstránenia vozidla). V tejto súvislosti prvostupňový súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 70/2003.

O náhrade trov konania rozhodol prvostupňový súd v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu účastníka v konaní. Odporca v konaní mal plný úspech, preto prvostupňový súd zaviazal na náhradu trov konania navrhovateľa, ktorý v konaní úspech nemal. Trovy konania pritom pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za podaný odpor v sume 16,50 € a z trov právneho zastúpenia v celkovej sume 202,54 €, ktoré prvostupňový súd uložil navrhovateľovi zaplatiť v zmysle § 149 ods. 1 O. s. p. na účet právneho zástupcu odporcu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Súdu prvého stupňa vytkol, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne vec právne posúdil. Napadnutý rozsudok považoval v plnom rozsahu za nesprávny a k vysloveným záverom súdu prvého stupňa uviedol, že prvostupňový súd ignoruje skutočnosť, že bol porušený zákon, že bola ohrozená bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Navrhovateľ tvrdil, že výkon správy, „odstránenie motorového vozidla odporcu“, bol zabezpečený navrhovateľom a nie obchodnou spoločnosťou ASTER spol. s r. o., a rovnako do práv a povinností odporcu ako prevádzkovateľa motorového vozidla zasiahol v súlade so zákonom správcu komunikácie a nie obchodná spoločnosť ASTER spol. s r.o. Zdôraznil, že striktný výklad ustanovenia § 40 zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách, tak ako je prezentovaný v odôvodnení napadnutého rozsudku, by viedol k rôznym absurdnostiam. Za účelom preukázania oprávnenosti obchodnej spoločnosti ASTER spol. s.r.o. na vykonanie technického odťahu motorových vozidiel poukázal na rozsudky Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co 393/2010, 15Co 40/2009, 15Co 234/2009 a rozsudky Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co 60/2009. Na podporu svojich tvrdení poukázal aj na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III ÚS 300/07 zo dňa 14.02.2008. Navrhovateľ mal za to, že zmluva č. 48/2006 o výkone odťahovacej služby uzatvorená dňa 23.10.2006 neodporuje zákonu č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách, ani inému právnemu predpisu Slovenskej republiky. Na základe uvedeného nejde o neplatný právny úkon a navrhovateľ je v spore aktívne legitimovaný. Zároveň mal za to, že navrhovateľovi ako správcovi komunikácie vznikli náklady na odťah motorového vozidla odporcu, ktoré neboli odporcom ako prevádzkovateľom motorového vozidla uhradené. Z dôvodov uplatnených v odvolaní navrhovateľ žiadal, aby odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že uloží odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 89,62 € s 9,5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 89,62 € od 27.02.2007 do zaplatenia a trovy súdneho konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a náhrady trov právneho zastúpenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadal, aby odporcovi bola uložená povinnosť uhradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške 29,08 €, tiež v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

K odvolaniu navrhovateľa sa odporca písomne nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v napadnutom (t. j. v celom) rozsahu podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.). Postupom na základe ustanovenia § 156 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p. vo veci verejne vyhlásil rozsudok, pričom dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech.

V obdobnej veci, kde predmetom konania bolo zaplatenie nákladov spojených s výkonom odťahnutia, rozhodoval Najvyšší súd SR, ktorý v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 70/2003 uviedol: „Správca miestnej komunikácie (§ 3d ods. 5 písm. c/ zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) pri odstraňovaní

vozidla z komunikácie vystupuje ako orgán verejnej moci (správy) a nemôže právomoci správcu komunikácie zmluvne previesť na iný podnikateľský subjekt, a to ani po stránke technickej (čo sa týka samotného výkonu odstránenia vozidla). Odstrániť vozidlo z miestnej komunikácie je oprávnená vykonať buď obec sama (správa komunikácie), alebo právnická osoba ňou na tento účel založená alebo zriadená.“

Aj keď vyššie citovaný rozsudok Najvyššieho súdu SR nie je prameňom práva a právny názor v ňom obsiahnutý, nie je pre odvolací súd v preskúmvanej veci záväzný, odvolací súd sa s týmto názorom Najvyššieho súdu SR stotožňuje. Odstránenie vozidla bez súhlasu prevádzkovateľa je vážnym zásahom do vlastníckych práv, ktorý je prípustný len na základe zákona. Ustanovenie § 40 zákona o premávke na pozemných komunikáciách spadá do oblasti verejného (správneho práva), nevznikajú v súvislosti so správou týchto komunikácií súkromnoprávne, ale verejnoprávne vzťahy. Odstránenie vozidla nie je súkromnoprávnym aktom, pri ktorom by prichádzalo do úvahy zastúpenie podnikateľským subjektom, alebo zmluvné poverenie, v zmysle ktorého by bol podnikateľský subjekt oprávnený pôsobiť v oblasti verejnoprávných vzťahov. Správca cesty pri odstraňovaní vozidla vystupuje ako orgán verejnej moci (správy), ktorý nesie v plnom rozsahu zodpovednosť za jej výkon a nemôže ju zmluvne previesť na iného, a to ani po stránke technickej (čo sa týka samotného výkonu odtiahnutia vozidla). Takéto oprávnenie, vzhľadom na povahu vzťahu, v rámci ktorého má k nemu dôjsť, je oprávnená vykonať buď len obec sama alebo právnická osoba ňou pre tento účel založená alebo zriadená.

Výkon núteného odťahu navrhovateľ odvodzoval od Zmluvy č. 48/2006 o výkone odťahovacej služby zo dňa 23.10.2006. Ako je odvolaciemu súdu známe z rozhodovacej činnosti, podľa obsahu tejto zmluvy VEPOS Bratislava - Staré Mesto, správca pozemných komunikácií vykonáva na území Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií III. a IV. triedy. VEPOS Bratislava - Staré Mesto predmetnou zmluvou splnomocnil obchodnú spoločnosť ASTER spol. s r. o. na výkon odstraňovania a následného premiestnenia motorových vozidiel na území Mestskej časti Bratislava - Staré mesto na cestách, ktoré patria do jeho správy. Túto činnosť vykoná na základe opatrenia, ktoré nemá povahu rozhodnutia správneho orgánu, ale ide o úradný postup v zmysle zák. č. 58/1969 Zb. alebo na základe opatrenia policajta Policajného zboru nariaďujúceho odtiahnutie motorového vozidla. V čl. 5 ods. 3 zmluvy VEPOS Bratislava - Staré Mesto zároveň postúpil pohľadávky podľa § 524 a nasl. Obč. zák. na ASTER s.r.o., ktoré vzniknú v súvislosti s výkonom činnosti podľa tejto zmluvy.

V zmysle § 4b zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (ďalej len „cestný zákon“) sú miestnymi komunikáciami všeobecne prístupné a užívané ulice, parkoviská vo vlastníctve obcí a verejné priestranstva, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií.

Podľa § 3d ods. 5 písm. d/ cestného zákona vykonávajú správu pozemných komunikácií ak ide o prejazdne úseky ciest vo vlastníctve obce, o miestne komunikácie a účelové komunikácie vo vlastníctve obce - obce, prípadne právnické osoby nimi na tento účel založené alebo zriadené.

Prvostupňový súd správne dospel k záveru, že pre posúdenie veci je právne významné, či spoločnosťou ASTER spol. s r. o. uskutočnené odtiahnutie vozidla odporcu bolo možné považovať za odtiahnutie, ktoré vykonala obec (§ 40 ods.1 a 4 zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v spojení s § 3d ods. 5 písm. d/ zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách). Rovnako správne potom dospel k záveru, že ASTER spol. s r. o. nie je ani obec a ani právnická osoba obcou (mestom Bratislava) pre tento účel založená alebo zriadená.

Vozidlo odporcu v danom prípade nebolo odtiahnuté správcom komunikácie a ani subjektom, ktorý bol výlučne na tento zásah do práv odporcu oprávnený v zmysle § 40 ods.1 a 4 zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v spojení s § 3d ods. 5 písm. d/ zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách. Zmluva „o výkone odťahovacej služby“ zo dňa 23.10.2006 je preto neplatný právny úkon (§ 39 OZ) lebo správca komunikácie ňou v rozpore so zákonom previedol na obchodnú spoločnosť ASTER spol. s r. o. ako podnikateľský subjekt časť právomoci verejnej správy.

Plnenie z neplatného právneho úkonu by znamenalo bezdôvodné obohatenie (§ 451 OZ), ktoré sa musí vydať. Navrhovateľ na základe neplatného právneho úkonu nemôže sa voči odporcovi úspešne domáhať náhrady nákladov súvisiacich s odstránením vozidla a jeho zabezpečením až po jeho výdaj prevádzkovateľovi. Na tomto závere nič nemení ani postúpenie pohľadávky na navrhovateľa.

Odvolačný súd považuje za potrebné dodať, že ak teda spoločnosť ASTER, spol. s r. o. žiadnu pohľadávku nemala, nemohla túto neexistujúcu pohľadávku ani postúpiť v zmysle § 524 a nasledujúce Občianskeho zákonníka na navrhovateľa a jeho návrh je tak voči odporcovi v plnom rozsahu z tohto dôvodu nedôvodný.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti má odvolací súd zato, že námietky navrhovateľa uplatnené v odvolaní sú právne irelevantné.

Dôvod uvedený v odvolaní, v ktorom navrhovateľa odkazuje na Nález ÚS SR sp. zn. III ÚS 300/2007 zo dňa 14.2.2008, ktorým ústavný súd rozhodol, že právo navrhovateľa na spravodlivé konania podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/486/05-69 z 27.3.2007 porušené bolo a ktorým tento rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, je právne irelevantný. V danom prípade má odvolací súd za to, že Ústavný súd SR vo svojom náleze vyslovil, že rozhodnutie krajského súdu v tejto časti nie je náležite zdôvodnené (už aj tým, že sa odvoláva na neexistujúce ustanovenie zákona), a tým nespĺňa ani požiadavky kladené na spravodlivý súdny proces a tým spôsobom bolo porušené s poukazom na čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd právo navrhovateľa. Vzhľadom na to, že napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 8Co/486/05-69 z 27. marca 2007 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). Odvolací súd má za to, že Krajský súd v Bratislave je len v konaní sp. zn. 8Co/486/05 viazaný právnym názorom vysloveným v náleze ústavného súdu, aj keď v tretej časti nálezu, v ktorom sa rozsudok krajského súdu ruší, nie je uvedené ustanovenie § 58d ods. 3 zákona o ústavnom súde (Ak Ústavný súd rozhodnutie zruší a vec vráti na ďalšie konanie, orgán, ktorý vo veci rozhodol, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní je viazaný právnym názorom Ústavného súdu) a je otázne, čo za právny názor možno označiť. Celkovým nálezhom ÚS SR sp. zn. III ÚS 300/2007 zo dňa 14.2.2008 sú súdy v zmysle § 135 ods.1 O. s. p viazané len v tom rozsahu, že nedostatok odôvodnenia súdnych rozhodnutí je porušením práva na spravodlivý proces poukazom na čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Vzhľadom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR a súdnu prax, odvolací súd nevidel žiadny dôvod rozhodnúť o návrhu navrhovateľa inak, než v súlade so zaužívanou súdnou praxou, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že v tomto konaní plne úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, pretože odporca náhradu trov odvolacieho konania neuplatňoval (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.